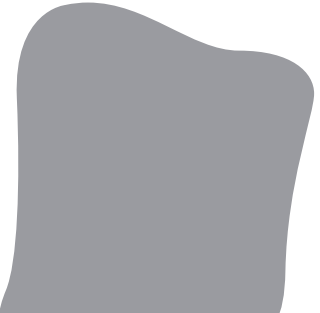
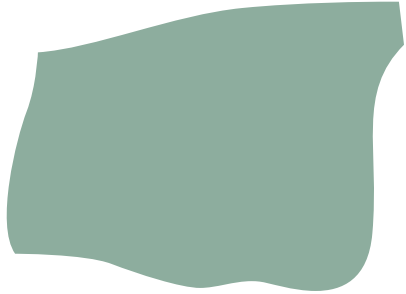

ROVANIEMEN HOVIOIKEUS

ROAVVENJÁRGA
HOAVVARIIEKTI

Toimintakertomus
2018

Sisältö

Johdon katsaus	3
Toimintavuosi 2018	3
Hovioikeuden toiminnan tuloksellisuus	4
Hovioikeuspiirin laatutyö	5
Lopuksi	6
Hovioikeuden tehtävät ja toimialue	7
Rovaniemen hovioikeuspiirin käräjäoikeudet 31.12.2018	7
Hovioikeuden organisaatio	8
Hallinto ja johtoryhmä	8
Nimitykset vakinaisiin virkoihin kertomusvuoden aikana	8
Eron virastaan saaneet kertomusvuoden aikana	8
Organisaatio	9
Henkilökunta 31.12.2018	11
Tietoja kertomusvuoden toiminnasta	14
Saapuneet / annetut / vireillä olevat asiat	14
Saapuneet asiat asiaryhmittäin	15
Saapuneet asiat käräjäoikeuksittain	15
Käräjäoikeuksien ratkaisujen pysyvyys hovioikeudessa	16
Pääkäsittelyt ja matkakäräjät	17
Käsittelyajat asiaryhmittäin	18
Muutoksenhaku hovioikeuden ratkaisuihin	18
Hovioikeuksien tilastoja 2018	20
Saapuneet / ratkaistut / keskimääräinen käsittelyaika / tuottavuus / taloudellisuus	20
Jatkokäsittelylupa-asioiden (JKL) lukumäärät	20
Ratkaistut jatkokäsittelylupa-asiat	20
Muu toiminta	21
Käräjäoikeuksien valvonta	21
Osaamisen kehittäminen	21
Hovioikeuspiirin käräjänotaaripäivä	22
Hovioikeuden turvallisuuspäivä	22
Henkilöstöpalaverit	22
Hovioikeuden antamat lausunnot	22
Lainkäytön yhtenäisyyden seurantaryhmä	23
Vieraita Romaniasta	23
Tutustumismatka Liettuan tuomioistuinvirastoon ja tuomioistuimiin	23
Virkistyspäivät Ranualla ja Vikakönkällä	23
Hovioikeuden senioreiden tapaaminen	23
Huomionosoitukset vuonna 2018	24
Hovioikeuden tulostavoitteet ja niiden toteutuminen	25

KUVAT

Helena Rännäli

Adobe Stock

GRAAFINEN ASU

Seven-1

Johdon katsaus

Toimintavuosi 2018

Tuomioistuinlaitoksen toimintavuotta 2018 kuvasivat edelleenkin valmistautuminen 1.1.2019 toteuttavaan käräjäoikeuksien rakennemuutokseen, summaaristen riita-asioiden keskittämiseen, tuomioistuinviraston perustamiseen 1.1.2020 lukien sekä asteittainen siirtyminen sähköiseen prosessiin eri yksiköissä. Tätä katsausta kirjoitettaessa käräjäoikeuksien rakennemuutos on saatu päätökseen. Tuomiopiirissämme Ylivieska-Raahen käräjäoikeus on yhdistetty Oulun käräjäoikeuteen ja Kemi-Tornion käräjäoikeus Lapin käräjäoikeuteen. Samalla Raahen ja Sodankylän kansliat on lakkautettu ja käräjäoikeuksien istuntopaikkoja on vähennetty. Rakennemuutos on käräjäoikeuksissa valmisteltu huolelli-

Hovioikeuden presidentti Marianne Wagner-Prenner

Kuva: Helena Rännäli

sesti ja henkilökunta on osallistettu asianmukaisesti yhdistymisen valmisteluun työryhmissä ja kuulemisissa. Käräjäoikeuksien tarkastusten yhteydessä ilmeni, että henkilökunta on sopeutunut yhdistymiseen hyvin.

Syksyllä 2018 hovioikeudessa vierailivat oikeuskanslerinvirastosta osastopäällikkö Petri Martikainen ja esittelijäneuvos Markus Löfman. Keskusteluja käytiin alioikeuksien valvonnan järjestämisestä hovioikeuspiirissämme ja valvonnan kehittämistarpeista yleisellä tasolla. Valvontaan on panostettu hovioikeuspiirissämme muun muassa järjestämällä keskustelutilaisuuksia käräjäoikeuden henkilökunnan kanssa sekä erikseen tuomiopiirin syyttäjien, asianajajien sekä muiden avustajien kanssa oikeudenhoi-

don ajankohtaisista aiheista, oikeuskäytännöstä, sähköisestä asiakirjahallinnasta pääkäsittelyissä ym.

Yhteistyössä Helsingin kärjäoikeuden, Varsinais-Suomen kärjäoikeuden sekä Oulun kärjäoikeuden kanssa käynnistettiin kesällä 2018 mediaryhmätoiminta, jossa muodostettiin valtakunnallinen mediavastuutuomareiden verkosto. Kussakin yksikössä toimivien mediavastuutuomareiden tehtävänä on tukea mediaa tarjoamalla toimittajille taustatietoa oikeusjärjestelmästä, tuomioistuinten toiminnasta sekä yleisestä oikeuskäytännöstä. Mediavastuutuomarit esiintyvät mediassa itsenäisinä asiantuntijoina. He eivät ota kantaa tuomioiden oikeellisuuteen tai kommentoi itse ratkaisemiaan juttuja. Rovaniemen hovioikeudessa on alustavasti yksi jäsen nimetty tehtävään. Järjestelmä oli otettu Helsingin kärjäoikeudessa jo aiemmin käyttöön, kokemukset olivat olleet myönteisiä ja medialta saatu palaute myönteistä. Tarkoitus on laajentaa toiminta vapaaehtoisuuden merkeissä myös muihin yleisiin tuomioistuimiin. Vastaavia järjestelmiä on ollut käytössä mm. Ruotsissa, Norjassa ja Alankomaissa.

Oulun oikeustalossa ilmenneiden sisäilmaongelmien johdosta Senaatti-kiinteistöt on päätynyt rakentamaan Ouluun uuden oikeustalon. Sen sijoituspaikaksi on valittu Torikadun virastokampuksen kortteli, johon suunnitellaan pääosiltaan uudisrakennus Oulun kärjäoikeudelle, Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle, Oulun syyttäjänvirastolle ja Oulun seudun ulosottovirastolle. Myös hovioikeudelle varataan tilat Oulussa toimitettavia pääkäsittelyjä varten. Uusien tilojen arvioidaan valmistuvan vuoden 2022 loppupuolella.

Suomen Asianajaliitto myönsi vuoden 2018 Oikeusteko-palkinnon Oulun kärjäoikeuden tuomioistuinsovittelulle. Palkinnon keskeisin peruste oli se, että sovitteluhanke on merkittävästi edistänyt suomalaisen oikeuselämän kehitystä ja ollut esimerkkinä muille. Oulun kärjäoikeus on laajalla ja pitkäjänteisellä työllä kouluttamalla tuomareita,

rakentamalla sovittelusaleja, organisoimalla, dokumentoimalla ja tekemällä tiivistä yhteistyötä sidosryhmien kanssa onnistunut ”kohti sovinnollisempaa riidanratkaisua” -projektissaan. Tästä vielä lämpimät onnittelet Oulun kärjäoikeudelle. Vuoden Oikeusteko-palkinto on tähän mennessä jaettu seitsemän kertaa, niistä kaksi pohjoiseen, ensimmäinen Rovaniemen hovioikeuspiirin kärjäoikeuksien laatuhankeelle vuonna 2005 ja nyt seitsemäs Oulun kärjäoikeuden sovitteluhankkeelle.

Hovioikeuspiirin vuosittaisessa päällikkötuomarikokouksessa 2018 Kemissä käsiteltiin muun muassa kärjäoikeuksien yhdistämisen tilannetta, summaaristen riita-asioiden keskittämistä, sähköisen tiedonsiirron tilannetta, tietosuojauudistusta ja sen toteuttamista, kärjäoikeuksien ja hovioikeuden asiämäärien kehitystä, vireillä olevia laajoja asioita ja kärjäoikeuksien valvontaa.

Hovioikeuden toiminnan tuloksellisuus

Hovioikeuteen saapui vuonna 2018 yhteensä 935 asiaa. Saapuneiden asioiden määrä laski edellisestä vuodesta 110 asialla eli 10 prosentilla. Asiamäärät ovat jo pitemmän aikaa vähentyneet hovioikeuksissa. Kun otetaan huomioon kaikkiin hovioikeuksiin saapuneet asiat yhteensä, laskusuunta on kuitenkin kertomusvuonna pysähtynyt. Saapuvien asioiden vähentymiskehitys on johtunut mm. vuonna 2016 voimaan saatetusta jatkokäsittelylupa-asioiden soveltamisalan laajentamisesta, tuomioistuinmaksujen korottamisesta sekä pohjoisessa Lapin ja Oulun syyttäjänvirastoissa 1.1.2018 aloitetuista ns. nopean käsittelyn asioista. Järjestelmässä syyttäjä ratkaisee tietyt ns. kevyemmät asiat lyhyessä 14 päivän määräajassa. Se merkitsee, että asiat tulevat yksitellen käsiteltäviksi kärjäoikeudessa, mikä puolestaan merkitsee vähäisempää muutoksenhakualttiutta. Muualla Suomessa järjestelmä on otettu käyttöön syksyllä 2018. Asiamäärien vähentymisestä huolimatta on edelleen huomattava, että hovioikeuksien työmäärät ovat

samanaikaisesti kasvaneet laajojen, useita viikkoja ja kuukausia kestävien pääkäsittelyjen yleistymisestä. Esimerkiksi vuonna 2017 toimitetun ns. Talvivaaran ympäristörikosasian pääkäsittely kesti Rovaniemen hovioikeudessa 100 tuntia.

Kertomusvuonna Rovaniemen hovioikeudessa ratkaistiin 1021 asiaa, annettuja eli julkipantuja asioita oli 1016. Vuoden lopussa oli ratkaisematta ainoastaan 305 asiaa. Yli vuoden hovioikeudessa vireillä olleiden asioiden määrä laski vuodenvaihteessa neljään asiaan. Hovioikeuden ratkaisemista asioista 69 prosenttia oli rikosasioita, 26 prosenttia riita-asioita sekä 5 prosenttia ulosotto- ja hakemusasioita.

Rovaniemen hovioikeuteen saapuneista asioista kuului jatkokäsittelyluvan piiriin 75 prosenttia. Lupa-ratkaisut (myöntävä tai epäävä) tehtiin keskimäärin 1,5 kuukaudessa. Lupien epäamisprosentti oli 44 prosenttia luvan piiriin kuuluvista asioista.

Käsittelyaikoja saatiin lyhennettyä edellisestä vuodesta. Käsittelyaika esittelyasioissa oli 4,1 kuukautta, pääkäsittelyasioissa 9,1 kuukautta ja jatkokäsittelylupien ratkaisuisissa 1,5 kuukautta. Pääkäsittelyjä toimitettiin 208 asiassa, niistä 53,4 prosenttia (111 asiaa) toteutettiin matkakäräjinä. Keskeisimmät matkakäräjäkohteet olivat Oulu ja Kajaani. Hovioikeuksissa yli 8 tuntia kestäneiden pääkäsittelyjen osuus asianomaisen hovioikeuden omista pääkäsittelyistä oli vuonna 2018 Helsingin hovioikeudessa 17 prosenttia, Itä-Suomen hovioikeudessa 11,3 prosenttia, Rovaniemen hovioikeudessa 12 prosenttia, Turun hovioikeudessa 9,4 prosenttia ja Vaasan hovioikeudessa 7,4 prosenttia. Kertomusvuonna Rovaniemen hovioikeus muutti ratkaisemissaan asioissa kärjäoikeuden ratkaisun lopputulosta näytön uudelleen arvioinnin tai muun syyn johdosta 24,7 %:ssa asioista. Koko maan vastaava luku oli 25,6 prosenttia.

Hovioikeuspiirin laatutyö

Rovaniemen hovioikeuspiirin tuomioistuinten lainkäytön laatuhanke järjesti lainkäytön laatupäi-

vät Rovaniemellä Lapin yliopiston Fellman-salissa 22. - 23.11.2018. Osallistujia oli jälleen noin 200, mukana oikeusministeriön, Lapin yliopiston oikeus-tieteiden tiedekunnan, syyttäjien, asianajajien, julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien edustajien lisäksi tietenkin tuomari- ja esittelijäkuntamme.

Laatupäivien ajankohtaisina teemoina olivat todistelu riita- ja rikosasioissa, oikeudenkäyntikulut riita-asioissa, rangaistuskäytäntö ampuma-aserikoksissa, oikeusprosessien keventäminen, tuomarikoulutuksen uudistaminen sekä kärjäoikeuksien yhdistäminen. Teemat, erityisesti oikeudenkäyntikulut ja oikeusprosessien keventäminen herättivät vilkasta keskustelua. Laatuhanke järjestämät koulutustilaisuudet löytyvät jäljempänä esitetystä koulutustiivistelmästä.

Vuonna 2019 laatutyöryhmien teemoina ovat etäosallistuminen ja videoyhteyden käyttö oikeudenkäynnissä, nopeasti käsiteltävien rikosasioiden yhdessä käsittely ja rangaistuksen määrääminen, työoikeudellisten asioiden työprosessien yhtenäistäminen ja kehittäminen sekä lainkäytön laadunmittauksen suunnittelu.

Kertomusvuonna julkaistiin vuoden 2017 laatutyöryhmien työryhmäraportteja XIII. Aiheina oikeudenkäynnin julkisuus, kuvaaminen ja taltiointi; tuomion julkisuus ja julkisen selosteen laatiminen; tiedottaminen ja yhteydenpito mediaan sekä sosiaalinen media – mahdollisuus vai riippakivi.

Laatuhanke delegaatio oli kutsuttuna vastavierailulla Liettuan tuomioistuinlaitoksessa huhtikuussa 2018. Lisäksi Rovaniemellä oli EJTN-vaihdossa viisi tuomaria Romaniasta. Laatuhanke laatukoordinaattori Minna Leikas osallistui ENCJ:n työryhmän Independence, Accountability and Quality of Justice -työryhmän kokoukseen Bukarestissa ja Roomassa.

Rovaniemen hovioikeuden laadunarviointijärjestelmän puitteissa toteutettiin kertomusvuonna toinen sidosryhmillemme ja asiakkaillemme kohdistettu kysely. Painopistealueiksi asetettiin sidosryhmien

odotukset, tarpeet ja yhteistyö, käsittelyaikojen koh- tuullisuus sekä asiakaspalvelu ja tilojen tarkoituksen- mukaisuus. Kysely toimitettiin hovioikeuspiirin käräjä- oikeuksien laamaneille ja osastonjohtajille, syyttäjille, julkisille oikeusavustajille, asianajajille, luvan saaneille oikeudenkäyntiavustajille, poliisipäälliköille sekä tut- kinnanjohtajille. Asiakaskysely toteutettiin avustajien kautta tai henkilökohtaisesti sähköpostitse tai kirjeellä niille asianosaisille, joiden asiassa hovioikeuden rat- kaisu oli annettu 16.4.–15.6.2018.

Kysely toimitettiin arviolta 389 sidosryhmien edus- tajalle ja 215 asiakkaalle. Vastausprosentit olivat sidos- ryhmien osalta varsin hyvät, asiakkaiden vastaus- prosentit jäivät heikoiksi. Kokonaisuutena tuloksista ilmeni, että sidosryhmät olivat hyvinkin tyytyväisiä hovioikeuden toimintaan. Esimerkiksi edellisessä vuo- den 2015 kyselyssä syyttäjät arvioivat tiedonvälityksen sekä työprosessien kehittämisen, keskusteluyhteyden ja yhteistyön sidosryhmien kanssa toteutuneen joko ei lainkaan tai enintään huonosti tai tyydyttävästi. 2018 kyselyssä pääosa vastaajista arvioi näiden väittämien toteutuneen joko hyvin tai kiitettävästi. Vuoden 2015 tulosten perusteella toteutettujen kehittämistoimen- piteiden eli erilaisten yhteistyö- ja keskustelutilaisuuksien voidaan sanoa aiheuttaneen merkittävän paran- nuksen tuloksiin.

Laadunarviointijärjestelmämme toteutuu kolmen vuoden kierrolla, jolloin tarkastelunäkökulma (itsearvi- ointi, asiakas- ja sidosryhmäarviointi, asiantuntija-arvi-

ointi) vaihtuu vuosittain. Laadunarvioinnin käytännön toteuttamisesta, tuloksista ja tulosten perusteella käyn- nistetyistä kehittämistoimenpiteistä on valmisteilla raportti, joka julkaistaneen vuoden 2019 kuluessa.

Lopuksi

Hovioikeutta kohtasi suru-uutinen helmikuussa 2018. Pitkäaikainen työntekijämme, hovioikeudenneuvos Esko Arponen menehtyi äkillisesti Ounasvaaran luon- nossa kesken hiihtomatkan. Luotettavan, ahkeran ja taitavan tuomarin sekä pidetyn työkaverin menehty- minen oli henkilökunnalle raskas ja pysäyttävä tieto. Jäämme kaipaamaan häntä.

Rovaniemen hovioikeus saavutti vuonna 2018 erinomaiset tulokset. Asioita ratkaistiin enemmän kuin niitä tuli vireille. Nyt kuluvana vuonna 2019 seuraamme tuomioistuinviraston perustamisvai- heita ja juhlimme hovioikeuden 40 toimintavuotta sekä hovioikeuspiirin tuomioistuinten lainkäytön laatuhankkeen 20 vuotta.

Kiitokset henkilökunnalle saavutetuista tulok- sista ja sidosryhmille erityisesti osallistumisesta jäl- leen kerran hovioikeuden laadunarviointikyselyyn.

Rovaniemellä, toukokuussa 2019

MARIANNE WAGNER-PRENNER
Presidentti

Hovioikeuden tehtävät ja toimialue

Hovioikeus käsittelee valitukset ja kantelut kärä- jäoikeuden ratkaisusta. Valitusasiat muodostuvat pääasiassa rikos-, riita- ja hakemusasioista. Lisäksi hovioikeus käsittelee ensimmäisenä oikeusasteena tiettyjä virkasyyteasioita sekä esimerkiksi valvoo tuomiopiirinsä käräjäoikeuksien toimintaa.

Vuonna 2018 Rovaniemen hovioikeuden tuomio- piiriin kuuluivat

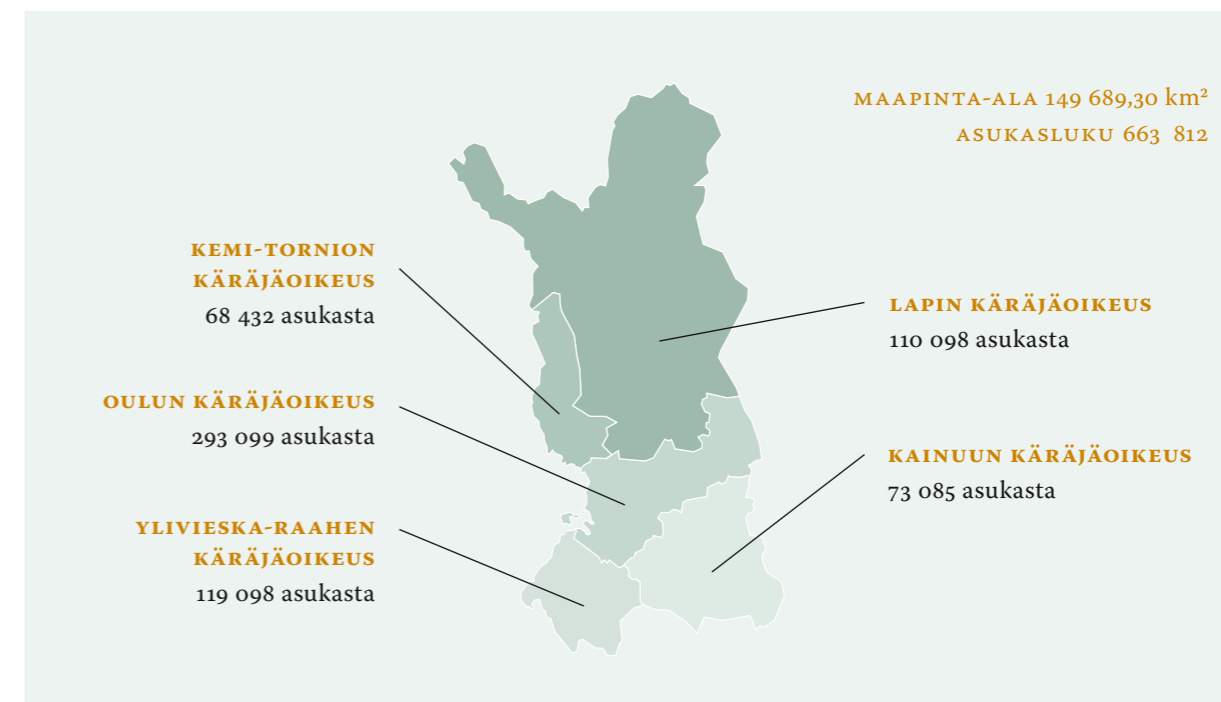
- Kainuun käräjäoikeus (kanslia Kajaanissa, istunto- paikat Kajaanissa, Kuhmossa ja Suomussalmella)
- Kemi-Tornion käräjäoikeus (kanslia ja istunto- paikka Kemissä)
- Lapin käräjäoikeus (kansliat Rovaniemellä ja

Sodankylässä, istuntopaikat Inarissa (Ivalo), Kemi- järvellä, Kittilässä, Rovaniemellä, Sodankylässä ja Utsjoella)

- Oulun käräjäoikeus (kansliat Oulussa ja Kuusa- mossa, istuntopaikat Kuusamossa, Oulussa ja Pudas- järvellä)
- Ylivieska-Raahen käräjäoikeus (kansliat ja istunto- paikat Ylivieskassa ja Raahessa).

Vuoden 2019 alusta lukien toteutetussa rakenne- uudistuksessa käräjäoikeuksia on yhdistetty aiempaa suuremmiksi yksiköiksi. Jatkossa hovioikeuden tuo- miopiiriin kuuluvat Kainuun, Lapin ja Oulun käräjäoi- keudet johdon katsauksessa sivulla 3 kerrotulla tavalla.

Rovaniemen hovioikeuspiirin käräjäoikeudet 31.12.2018

Hovioikeuden organisaatio

Hovioikeudessa on lainkäyttöasioita varten kaksi lainkäyttöosastoa ja niillä omat osastokansliansa. Hallintoasioita varten hovioikeudessa on hallinto-osasto, johon kuuluvat hallintokanslia, kirjaamo, tieto- ja tietotekniikkapalvelut sekä virastomestaripalvelut.

Lainkäyttöosastoja johtavat osaston johtajat, jotka presidentti määrää hovioikeuden tuomareista tehtävään enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Hallinto-osastoa johtaa kansliapäällikkö.

Hovioikeudessa työskenteli kertomusvuoden lopussa 49 henkilöä.

Hallinto ja johtoryhmä

Hovioikeuden hallinto- ja talousasioista vastaavat hovioikeuden presidentti ja kansliapäällikkö. Presidentin apuna hovioikeuden toiminnan johtamisessa ja kehittämisessä toimii johtoryhmä. Johtoryhmään kuuluvat presidentti puheenjohtajana sekä jäseninä lainkäyttöosastojen osaston johtajat ja kansliapäällikkö. Kertomusvuonna johtoryhmä kokoontui 12 kertaa.

Nimitykset vakinaisiin virkoihin kertomusvuoden aikana

- hovioikeuden esittelijän T 9 virkaan määräaikainen hovioikeuden esittelijä Tuomo Hietanen 1.1.2018 lukien

- johdon sihteerin Y 12 virkaan määräaikainen johdon sihteeri, käräjäsihteeri Sirkka Rytilahti 1.3.2018 lukien
- hovioikeudenneuvoksen T 14 virkaan hovioikeudenneuvos Liisa Rintala 1.5.2018 lukien
- lainkäyttösihteerin Y 9 virkaan määräaikainen lainkäyttösihteeri Tiina Lukkarila 1.6.2018 lukien
- hovioikeudenneuvoksen T 12 virkoihin määräaikainen hovioikeudenneuvos, hovioikeuden esittelijä Teija Ahola ja määräaikainen hovioikeudenneuvos, hovioikeuden esittelijä Timo Lahdenperä, molemmat 1.7.2018 lukien
- arkistonhoitajan Y 10 virkaan määräaikainen arkistonhoitaja Jenni Puolakka 1.7.2018 lukien
- hovioikeuden esittelijän T 10 virkaan määräaikainen hovioikeudenneuvos, hovioikeuden esittelijä Suvi Hannula 1.11.2018 lukien
- hovioikeuden esittelijän T 9 virkoihin määräaikainen hovioikeuden esittelijä Salla Erola ja määräaikainen asessori Meriel Koppström, molemmat 1.11.2018 lukien
- hovioikeudenneuvoksen T 14 virkaan hovioikeudenneuvos Kaarina Ollikainen 1.12.2018 lukien

Eron virastaan saaneet kertomusvuoden aikana

- hovioikeuden esittelijä Janne Mononen 1.8.2018 lukien

Organisaatio

PRESIDENTTI

JOHTORYHMÄ

TÄYSISTUNTO

LAINKÄYTTÖOSASTO 1

Osaston johtaja

8 hovioikeudenneuvosta
1 asessori
1 käräjänotaari
5 hovioikeuden esittelijää
2 lainkäyttönotaaria
2 lainkäyttösihteeriä

LAINKÄYTTÖOSASTO 2

Osaston johtaja

8 hovioikeudenneuvosta
1 asessori
5 hovioikeuden esittelijää
2 lainkäyttönotaaria
2 lainkäyttösihteeriä

HALLINTO-OSASTO

Kansliapäällikkö

HALLINTOKANSLIA

Hallintonotaari
Johdon sihteeri

KIRJAAMO

Kirjaaja
Apulaiskirjaaja
Arkistonhoitaja

TIETO- JA TIETOTEKNIIKKA-PALVELUT

Informaatikko

VIRASTOMESTARI-PALVELUT

Ylivirastomestari
Virastomestari

Henkilökunta 31.12.2018

PRESIDENTTI

Marianne Wagner-Prenner

KANSLIAPÄÄLLIKKÖ

Hannu Gyldén

HALLINTONOTAARI

Tuula Ålander

JOHDON SIHTEERI

Sirkka Ryttilahti

OSASTON JOHTAJAT, HOVIOIKEUDENLAAMANNIT

Sakari Laukkanen

Teija Unkila

HOVIOIKEUDENNEUVOKSET

Auli Vähätörmä

Seppo Hyartt

Kaarina Ollikainen

Teija Ahola

Tuomo Hietanen (ma.)

Tapio Kamppinen

Virve Salo

Petri Nykänen

Timo Lahdenperä

Tapio Alkula

Pasi Oikonen

Terhi Mokko

Suvi Hannula (ma.)

Maarit Tukiainen

Liisa Rintala

Anu Pogreboff (vv.)

Teemu Saukkoriipi (ma.)

ASESSORIT

Maija Mononen (ma.)

Meriel Koppström (ma.)

HOVIOIKEUDEN ESITTELIJÄT

Kirsi Erkkilä (vv.)

Laura Korhonen (vv.)

Silja Rissanen (vv.)

Emmi Virranniemi (vv.)

Joni-Petteri Ylänkö (ma.)

Marjo Juotasniemi (vv.)

Leena Saukkoriipi (ma.)

Jimi Sillanpää (ma.)

Henna Niemi (vv.)

Johanna Nevanlinna (ma.)

Niina Pauna (vv.)

Mari Juopperi (ma.)

Sanna Duthie (vv.)

Elisa Lehtosaari (vv.)

Henna Marjaniemi (ma.)

Salla Erola (vv.)

Sari Semenoff (ma.)

Pekka Nissilä (ma.)

Jenni Putaansuu (ma.)

Anniina Kaartometsä (ma.)

KÄRÄJÄNOTAARI

Annina Jauhojärvi (ma.)

KIRJAAJA

Marja-Leena Pitkäniemi

INFORMAATIKKO

Arja Suomäki

LAINKÄYTTÖNOTAARIT

Päivi Niemi

Kaisa Kähkönen

Pirita Enbuska

Ritva Hirttiö

APULAIKIRJAAJA

Iiris Henttunen

ARKISTONHOITAJA

Jenni Puolakka

LAINKÄYTTÖSIHTEERIT

Kirsti Lehto

Anne Korva

Tiina Lukkarila

Suvi Polojärvi (ma.)

YLIVIRASTOMESTARI

Arto Alaluusua

VIRASTOMESTARI

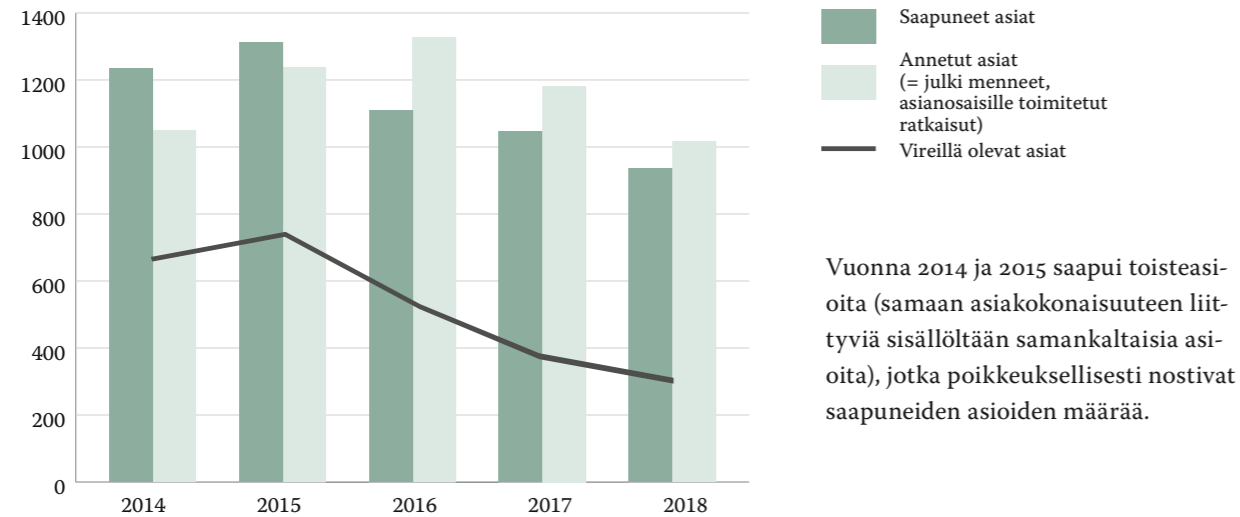
Mika Ylinenpää

Tietoja kertomusvuoden toiminnasta

Saapuneet / annetut / vireillä olevat asiat

Saapuneet asiat

	2014	2015	2016	2017	2018
1. asteen asiat					2
Rikosasiat	837	813	785	716	674
Riita-asiat	318	287	230	280	205
Hakemus-asiat	42	179	62	28	33
Ulosotto-asiat	38	33	33	21	21
Yhteensä	1 235	1 312	1 110	1 045	935

Annetut asiat

	2014	2015	2016	2017	2018
1. asteen asiat					2
Rikosasiat	754	721	918	849	696
Riita-asiat	229	318	283	277	264
Hakemus-asiat	37	161	87	37	31
Ulosotto-asiat	30	37	39	19	23
Yhteensä	1 050	1 237	1 327	1 182	1 016

Vireillä olevat asiat

	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018
Rikosasiat	412	504	372	239	218
Riita-asiat	216	185	132	135	76
Hakemusasiat	18	36	11	2	4
Ulosottoasiat	17	13	7	9	7
Yhteensä	663	738	522	385	305

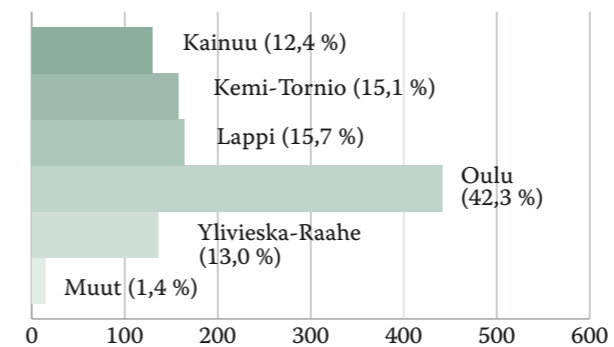
Saapuneet asiat asiaryhmittäin

Käräjäoikeus	R	S	U	H	E	Yhteensä 2018 (yhteensä 2017)	Osuus hovioikeuteen saapuneista asioista 2018 (osuus 2017)
Kainuu	60	32	-	3	-	95 (130)	10,2 % (12,4 %)
Kemi-Tornio	105	18	-	3	-	126 (158)	13,5 % (15,1 %)
Lappi	96	38	6	5	-	145 (164)	15,5 % (15,7 %)
Oulu	331	83	15	6	-	435 (442)	46,5 % (42,3 %)
Ylivieska-Raahe	82	34	-	5	-	121 (136)	12,9 % (13,0 %)
Muut	-	-	-	11	2	13 (15)	1,4 % (1,4 %)
Yhteensä	674	205	21	33	2	935 (1 045)	100 %

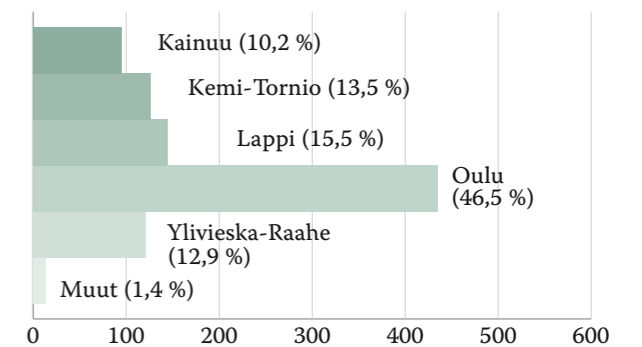
(R) Rikosasiat (S) Riita-asiat (U) Ulosottoasiat (H) Hakemusasiat (E) Ensimmäisen asteen virkasyyteasiat

Saapuneet asiat käräjäoikeuksittain

2017 (yhteensä 1 045 asiaa)

2018 (yhteensä 935 asiaa)

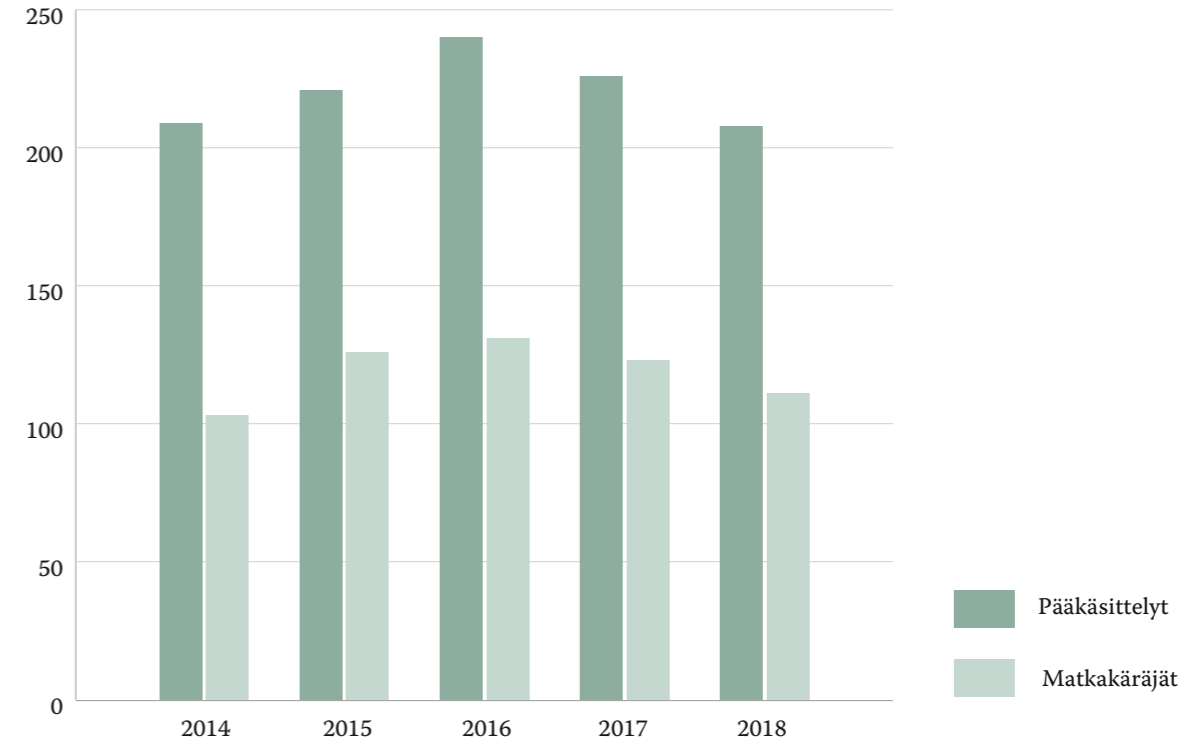
Käräjäoikeuksien ratkaisujen pysyvyys hovioikeudessa

	Hovioikeuden ratkaisut käräjäoikeuksittain 2018	Ei jatkokesittelylupaa	Ei muutettu, tutkimatta yms.	Perusteluja ja lopputulosta muutettu	Palautettu	Vahvistettu sovinto
Kainuu	134	22,4 %	58,3 %	17,9 %	0,7 %	0,7 %
Kemi-Tornio	146	30,8 %	38,4 %	29,4 %	0,7 %	0,7 %
Lappi	149	23,5 %	43,6 %	31,5 %	0,7 %	0,7 %
Oulu	438	38,8 %	37,3 %	21,2 %	1,8 %	0,9 %
Ylivieska-Raahe	138	29,0 %	39,9 %	29,7 %	-	1,4 %
Muut	11	-	-	-	-	-
Yhteensä/keskiarvo	1 016	31,5 %	41,8 %	24,7 %	1,1 %	0,9 %

Pääkäsittelyt ja matkakäräjät

Pääkäsittelyitä toimitettiin 208 asiassa, joista rikosasioita oli 171 ja riita-asioita 37. Pääkäsittelyt kestivät yhteensä 978 tuntia eli keskimääräinen käsittelyaika asiaa kohti oli noin 5 tuntia. Pääkäsittelyitä toimitettiin matkakäräjillä 111 asiassa, joten matkakäräjien osuus pidetyistä pääkäsittelyistä oli 53,4 %.

	2014	2015	2016	2017	2018
Pääkäsittelyt	209 (19,9 %)	221 (17,5 %)	240 (18,6 %)	226 (19,4 %)	208 (20,4 %)
Niistä matkakäräjiä	103 (49,3 %)	126 (57,0 %)	131 (54,6 %)	123 (54,4 %)	111 (53,4 %)

Pääkäsittelyjä toimitettiin Rovaniemellä 98, Oulussa 80, Kajaanissa 23, Kemissä 5 ja Raahessa 3 asiassa.

Käsittelyajat asiaryhmittäin

Yli vuoden vireillä olleita asioita oli 31.12.2018 yhteensä 4. Asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli Rovaniemen hovioikeudessa 5,1 kuukautta (2017: 5,6 kk) ja keskimääräinen vireilläoloaika oli 4,2 kuukautta (2017: 4,5 kk).

	2014	2015	2016	2017	2018
1. asteen asiat					1,4 kk
Rikosasiat	5,6 kk	5,9 kk	7,0 kk	5,5 kk	4,4 kk
Riita-asiat	7,3 kk	7,0 kk	8,7 kk	6,3 kk	7,2 kk
Ulosottoasiat	4,2 kk	5,1 kk	4,4 kk	4,1 kk	4,7 kk
Hakemusasiat	4,2 kk	8,8 kk	4,4 kk	3,3 kk	2,5 kk
Yhteensä	5,9 kk	6,5 kk	7,1 kk	5,6 kk	5,1 kk

käsittelyaika = asian käsittelyn kesto hovioikeudessa, sen saapumisesta ratkaisun antamiseen

vireilläoloaika = saapuneet asiat, joiden käsittely on vielä hovioikeudessa kesken

Muutoksenhaku hovioikeuden ratkaisuihin

Vuonna 2018 valituslupaa korkeimmalta oikeudelta pyydettiin 222 Rovaniemen hovioikeuden antamassa asiassa. Samana aikana korkein oikeus myönsi kahdeksan valituslupaa ja antoi ratkaisunsa kuudessa asiassa. Yhdessä anta-

massaan ratkaisussa korkein oikeus muutti hovioikeuden ratkaisua, yhdessä asia palautettiin, kahdessa kumottiin ja kahdessa korkein oikeus ei muuttanut hovioikeuden ratkaisua.

Hovioikeuksien tilastoja 2018

Saapuneet / ratkaistut / keskimääräinen käsittelyaika / tuottavuus / taloudellisuus

	Saapuneet asiat (jäsentä kohti)	Ratkaistut asiat (jäsentä kohti)	Keskimääräinen käsittelyaika	Tuottavuus (työmäärä henkilötyövuotta kohti)	Taloudellisuus (euroa ratkaisua kohti)
Turku	2 000 (53)	2 055 (54)	6,2 kk	47	1 722
Vaasa	1 149 (46)	1 141 (46)	5,2 kk	46	1 751
Itä-Suomi	1 254 (39)	1 246 (39)	3,5 kk	41	2 056
Helsinki	2 978 (46)	2 758 (42)	6,3 kk	47	1 888
Rovaniemi	935 (48)	1 021 (53)	5,1 kk	44	1 869
Yhteensä	8 316	8 221	5,6 kk	46	1 852

	Pääkäsittelyssä käsitellyt asiat	Pääkäsittelyjen osuus ratkaistuista	Matkakäräjillä käsitellyt asiat	Matkakäräjien osuus pääkäsittelyistä	Pääkäsittelytunnit (jäsentä kohti)	Yli 8 h pääkäsittelyjen osuus pääkäsittelyistä
Turku	510	24,8 %	90	17,3 %	51 h	9 %
Vaasa	339	29,7 %	156	46,0 %	50 h	7 %
Itä-Suomi	284	22,8 %	13	4,2 %	44 h	11 %
Helsinki	860	31,2 %	-	-	83 h	17 %
Rovaniemi	208	20,4 %	111	53,4 %	51 h	12 %
Yhteensä	2 201	26,8 %	370	16,7 %	61 h	13 %

Jatkokäsittelylupa-asioiden (JKL) lukumäärät

	Saapuneet JKL:n piiriin kuuluvat asiat	JKL-asioiden osuus saapuneista
Turku	1 588	79,2 %
Vaasa	862	75,0 %
Itä-Suomi	929	74,1 %
Helsinki	2 154	72,3 %
Rovaniemi	702	75,1 %
Yhteensä	6 235	74,9 %

Ratkaistut jatkokäsittelylupa-asiat

	Lupa eväyty	Osuus JKL-ratkaisuista	Lupa myönnetty	Osuus JKL-ratkaisuista	Lupa myönnetty osittain	Osuus JKL-ratkaisuista
Turku	652	48,2 %	644	47,6 %	56	4,1 %
Vaasa	357	47,5 %	379	50,4 %	16	2,1 %
Itä-Suomi	392	51,4 %	349	45,7 %	22	2,9 %
Helsinki	794	44,3 %	936	52,3 %	61	3,4 %
Rovaniemi	291	44,0 %	359	54,3 %	11	1,7 %
Yhteensä	2 486	46,7 %	2 667	50,1 %	166	3,1 %

Muu toiminta

Käräjäoikeuksien valvonta

Hovioikeus valvoo tuomiopiirinsä käräjäoikeuksien toimintaa. Käräjäoikeuksien valvontaa hoitavat siihen erikseen nimetyt hovioikeuden jäsenet. Tarkastuskäynneistä laaditaan vuosittain erillinen tarkastuskertomus.

Vuonna 2018 hovioikeus teki tarkastuskäynnin Lapin käräjäoikeuteen 10.9.–12.9.2018 ja 22.10.2018 sekä Oulun käräjäoikeuteen 24.9.–26.9.2018. Tarkastavien jäsenten lisäksi tarkastuskäynneille osallistui hovioikeuden presidentti. Tarkastuksissa kiinnitettiin aiempien vuosien tapaan huomiota seikkoihin, joilla voidaan katsoa olevan vaikutusta lainkäytön lainmukaisuuteen ja laatuun sekä seikkoihin, jotka apulaisoikeuskansleri oli edellisistä vuoden 2017 tarkastuksista antamassaan palautteessa maininnut (mm. lainkäytön yhtenäisyys, käsittelyn joutuisuus, mahdollisten käsittelyn viipymisten syyt sekä miten asioiden joutuisaa käsittelyä seurataan ja valvotaan). Lisäksi apulaisoikeuskanslerin kirjeen mukaan tarkastustoiminnassa on

ollut syytä seurata käräjäoikeusverkoston uudistamiseen valmistautumista sekä kerätä kokemuksia sen vaikutuksista ja mahdollisista ongelmakohdista voimaantulon jälkeen sekä lisäksi seurata uusien tietosuojaa koskevien säännösten soveltamista käräjäoikeuksissa.

Osaamisen kehittäminen

Hovioikeudessa laaditaan vuosittain koulutussuunnitelma, joka sisältää oman osionsa muun muassa hovioikeuden henkilökunnan täydennyskoulutuksesta ja uuden henkilökunnan työhön perehdyttämisestä. Henkilökunnalle tarjottava koulutus koostuu hovioikeuden itsensä järjestämien koulutustilaisuuksien lisäksi oikeusministeriön tarjoamasta koulutuksesta, hovioikeuspiirin lainkäytön laatuhanke tarjoamasta koulutuksesta ja sidosryhmien kanssa yhteistyössä järjestettävästä koulutuksesta. Hovioikeuden henkilökunta on osallistunut koulutuksiin aktiivisesti.

Oikeusministeriön järjestämien lainkäyttöön liittyvien koulutusten lisäksi suosittuja olivat esimerkiksi työnteon digitalisoitumiseen liittyvät webinaarit, digiaamut ja AIPA-koulutukset.

Hovioikeuspiirin laatuhankkeen puitteissa järjestettiin vuonna 2018 seuraavat koulutustilaisuudet.

- lainkäytön laatupäivät, joissa aiheina olivat käräjäoikeuksien yhdistäminen, ajankohtaista AIPA-hankkeesta, tuomarikoulutuksen uudistuminen, mahdollon tehtävä (Mount SISU), oikeusprosessien keventäminen sekä laatutyöryhmien esitykset todistelusta riita- ja rikosasioissa, rangaistuskäytännöstä ampuma-aserikoksissa ja oikeudenkäyntikuluista riita-asioissa
- monikulttuurisuuskoulutus

Hovioikeuspiirin kansliahenkilökunnan koulutuspäivät järjestettiin Kalajoella 21.–22.2.2018. Koulutuspäivät järjestetään vuosittain ja tällä kertaa järjestämivuorossa oli Ylivieska-Raahan käräjäoikeus. Päiville osallistui kansliahenkilökuntaa hovioikeudesta sekä kaikista hovioikeuspiirin käräjäoikeuksista. Käsiteltävinä teemoina olivat muun muassa työyhteisötaidot ja vuorovaikutus työyhteisössä, etätyön tekeminen ja siihen liittyvät käytännöt sekä rikosasioiden käsittely kirjallisessa menettelyssä.

Hovioikeus järjesti henkilökunnalleen osittain yhteistyötahojensa kanssa koulutusta seuraavista aiheista.

- tilinpäätösinformaation analysointi
- ajankohtaista talousrikoksista ja oikeushenkilön rangaistusvastuusta
- ajankohtaista vakuutuksesta ja vahingonkorvauksesta
- työoikeuden erityiskysymykset
- valvontarangaistus, lainkäyttöasiain käsikirja, tuomion kirjoittaminen, esittelijän tehtävät Helsingin hovioikeudessa ja työergonomia (hovioikeuden esittelijöiden koulutuspäivä)
- tutustuminen Oulun vankilaan, Oulun oikeustaloon sekä väistötiloissa oleviin Oulun istun-

tosaleihin (hovioikeuden kansliahenkilökunnan koulutuspäivä)

- hovioikeuspiirin käräjänotaaripäivä
- hovioikeuden henkilökunnan turvallisuuspäivä
- ensiapukoulutus
- defibrillaattorikoulutus

Hovioikeuspiirin käräjänotaaripäivä

Hovioikeuspiirissä järjestetään vuosittain oma koulutuspäivänsä tuomioistuinharjoitteluaan suorittaville käräjänotaareille. Käräjänotaaripäivän aikana pidetään luentoja ajankohtaisista oikeudellisista kysymyksistä sekä tuomarinurasta ja esittelijän tehtävistä hovi- ja hallinto-oikeudessa. Hovioikeus järjesti toimintavuonna käräjänotaaripäivän Rovaniemellä 26.2.2018.

Hovioikeuden turvallisuuspäivä

Hovioikeuden henkilökunnalle järjestettiin koulutuspäivä turvallisuusasioista 19.1.2018. Päivän aikana käsiteltiin hovioikeuden pelastussuunnitelmaa ja valmiussuunnitelmaa sekä kuultiin vierailteiden asiantuntijoiden esitykset turvatarkastuksista, riskien arvioinnista ja hankalan asiakkaan kohtaamisesta, asunto- ja virastopalosta sekä alkusammutuskaluston käytöstä ja suojelupoliisin toiminnasta.

Henkilöstöpalaverit

Toimintavuoden aikana hovioikeus järjesti henkilökunnalleen neljä henkilöstöpalaveria kulloinkin ajankohtaisista aiheista.

Hovioikeuden antamat lausunnot

Hovioikeus antaa vuosittain lukuisia lausuntoja lähinnä eri ministeriöille ja eduskunnalle. Yleensä lausunnot liittyvät vireillä oleviin lainsäädäntöhankkeisiin. Vuonna 2018 hovioikeus antoi lausuntonsa muun muassa seuraavissa asioissa.

- luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta sekä sähköisestä asioin-

nista viranomaistoiminnassa annetun lain eräiden säädösten kumoamisesta

- hallituksen esitys (HE 190/2017 vp.) eduskunnalle laiksi oikeudenkäymiskaaren muuttamiseksi
- työryhmän ehdotus oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta
- oikeusministeriön hallinnonalan tulevaisuuskausa
- kansainvälisten parien varallisuussuhteita koskevat neuvoston asetukset
- luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain muutostarpeita koskeva arviomuistio
- tuomioistuinviraston perustaminen
- oikeusapudirektiivin kansallista täytäntöönpanoa koskeva arviomuistio
- massadigitoinnin viranomaisohjeistus
- valtion talousarvioesitys vuodelle 2019
- poronhoitolaissa säädetyn vahinkoja ja aitaamista koskevan riidanratkaisun uudistaminen

Lainkäytön yhtenäisyyden seurantar ryhmä

Hovioikeudessa toimii lainkäytön yhtenäisyyden seurantar ryhmä, joka käsittelee lainkäyttöön liittyviä ajankohtaisia aiheita ja edistää lainkäytön yhtenäisyyttä. Seurantar ryhmän puheenjohtajana toimii hovioikeuden presidentti ja sihteerinä tehtävään nimetty hovioikeuden esittelijä. Seurantar ryhmän jäsenet nimetään kaikista henkilöstöryhmistä.

Vieraita Romaniasta

Hovioikeudessa vieraili 17.–21.9.2018 delegaatio romanialaisesta muutoksenhakutuomioistuimesta (Suceava Court of Appeal). Delegaatio tutustui muun muassa hovioikeuden, käräjäoikeuksien, syyttäjälaitoksen, asianajajien ja yliopiston oikeustieteiden tiedekunnan toimintaan sekä hovioikeuspiirin lainkäytön laatuhankkeeseen ja hovioikeuden CAF-laadunarviointijärjestelmään.

Hovioikeuden edustajat tekevät tutustumismatkan vastavierailuna Romaniaan ja sen tuomioistuinlaitokseen vuoden 2019 aikana.

Tutustumismatka Liettuan tuomioistuinvirastoon ja tuomioistuimiin

Liettuan tuomioistuinviraston delegaatio oli vierailut Oulun ja Lapin käräjäoikeuksissa vuonna 2017, jolloin heille oli esitelty hovioikeuspiirin lainkäytön laatuhanketta ja laadunmittausta, hovioikeuden CAF-laadunarviointijärjestelmää sekä tuomioistuintemme toimintaa.

Hovioikeuspiirin delegaatio tutustui Liettuan tuomioistuinvirastoon ja eri tuomioistuimiin Kaunasissa ja Vilnassa 23.–26.4.2018. Delegaatioon kuului tuomareita hovioikeudesta sekä Lapin ja Oulun käräjäoikeuksista.

Virkistyspäivät Ranualla ja Vikakönkällä

Hovioikeuden henkilökunnan virkistyspäiviä vietettiin Ranualla 1.6.2018 ja Napapiirin retkeilyalueella 28.9.2018. Ranualla vietetyn virkistyspäivän ohjelmassa oli vierailu Ranuan eläinpuistossa, jossa tutustuttiin puistoon opastetulla kierroksella. Napapiirin retkeilyalueella patikoitiin hienossa syysilmassa, paistettiin makkaraa ja lätyttäjä sekä pelattiin pelejä.

Hovioikeuden senioreiden tapaaminen

Hovioikeudesta eläkkeelle jääneitä senioreita vieraili hovioikeudessa 15.6.2018. Senioreille esiteltiin auditoriossa hovioikeuden kuulumisia ja sähköistä oikeudenkäyntiä.

Hovioikeuden tulostavoitteet ja niiden toteutuminen

	Tavoite	Toteutunut	
Henkilöstömäärä	48,8 htv	52,1 htv	
Saapuvien asioiden määrä	1 084	935	
Annettujen asioiden määrä	1 100	1 016	
Pääkäsittelyssä ratkaistut	205	208	
Esittelystä ratkaistut	543	488	
Ei jatkokäsittelylupaa, ratkaistut	352	320	
Keskimääräinen käsittelyaika	5,7 kk	5,1 kk	
- pääkäsittelyssä ratkaistut asiat	9 kk	9,1 kk	
- esittelystä ratkaistut asiat	4,8 kk	4,1 kk	
- jatkokäsittelylupien ratkaisut	2,2 kk	1,5 kk	
31.12. yli vuoden vireillä olleet asiat	25	4	
Taloudellisuus = toimintamenot/annettu asia	1 596 €	1 869 €	
Tuottavuus = annettu asia/henkilötyövuosi	55 asiaa/htv	44 asiaa/htv	
Toimintamenot	2016	2017	2018
Palkkausmenot	3 483 490 €	3 398 308 €	3 409 863 €
Muut menot	870 060 €	801 804 €	832 217 €
	4 353 550 €	4 200 112 €	4 242 080 €

Huomionosoitukset vuonna 2018

Rovaniemen hovioikeuden hopeinen mitali luovutettiin hovioikeudenneuvos Liisa Rintalalle ja hovioikeudenneuvos Pasi Oikkoselle.

Tasavallan Presidentti myönsi 6.12.2018 Suomen Leijonan komentajamerkin osaston johtaja, hovioikeudenlaamanni Teija Unkilalle, Suomen Leijonan

Ansioristin lainkäyttönotaari Ritva Hirttiölle ja Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalin apulaiskirjaaja Iiris Henttuselle.

Sisäministeri myönsi 27.2.2018 väestönsuojelun I luokan ansiomitalin hovioikeudenneuvos Pasi Oikkoselle.

ROVANIEMEN HOVIOIKEUS

Käynti	Valtakatu 10–12, 96200 Rovaniemi
Posti	PL 8210, 96101 Rovaniemi
Puhelin	029 56 41800
Faksi	029 56 41850
Sähköposti	rovaniemi.ho@oikeus.fi
Internet	www.oikeus.fi/ho/rovaniemi

